

[גור חלון](#)

עוד ייצוגית נגד אלגו-טריידינג: "קפיטל טרייד פעלה ללא רישיון"

זירת המסחר הרבובוטית ממשיכה לייצר תביעות: לאחר יוטרייד ו-USG קפיטל, הגיע תור קפיטל טרייד של קובי לוצקי: משקיע מבקש לאשר תביעה ייצוגית בטענה ל"הפרת חוק בוטה וחמורה" ■ לוצקי: "תביעת-סרק. פעלנו בהתאם להנחיותיה של רשות ני"ע"

אלה לוי-וינריב 27/4/17

חברת קפיטל טרייד, הפועלת בזירת האלגו-טריידינג (מסחר רובוטי באמצעות אלגוריתם ממוחשב, ללא התערבות יד אדם), ובעליה קובי לוצקי, מנהלים תיקי השקעות ללא רישיון כדין וגובים עמלות ודמי ניהול שלא כדין מלקוחותיהם; עליהם להשיב לכלל לקוחותיהם, שנגרמו להם הפסדים, את מלוא סכומי השקעתם, או לחלופין - את כל העמלות ודמי הניהול שגבו מהם שלא כדין. כך נטען בתביעה ובקשה לאישורה כייצוגית בהיקף 15 מיליון שקל, שהוגשה היום (ב') לבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

כבר במארס אשתקד הודיע לוצקי כי סגר את הפעילות של החברה וקרנות הגידור שלו ואינו פעיל עוד בתחום האלגו-טריידינג. לשאלת "גלובס" אז מדוע החליט להפסיק, השיב לוצקי: "החלטתי לסיים את השותפויות, את קרנות הגידור שעסקו בתחום הזה, מכיוון שהגעתי למסקנה שהתחום הזה מוכפש שלא לצורך, ואין לי שום רצון להיות במקום כזה".

ההחלטה הזאת לא הפתיעה אף אחד, על רקע הדרמות שהתחוללו בשנתיים האחרונות בזירת המסחר הרבובוטית - ובין היתר תביעות משקיעים נגד חברות שניהלו והפסידו את כספם, אזרות של רשות ניירות ערך שלא להשקיע בבתי השקעות לא מפקחים ובקשות של הרשות להפסקת פעילותן של רוב החברות בזירה.

ואולם, נראה כי המשקיעים לא מוותרים ללוצקי בקלות. לפחות לא נ' - מנהל פרויקטים במקצועו, בעל השכלה אקדמאית - שהגיש את הבקשה לאשר תביעת הייצוגית נגד לוצקי.

לטענת נ', הוא נחשף לחברת קפיטל טרייד בעקבות פנייה יזומה שנעשתה אליו על-ידי נציג החברה בראשית שנת 2015. על-פי הבקשה הייצוגית - שהוגשה באמצעות עו"ד דן זוק - "לאחר מספר שיחות שהתקיימו בינו לבין נציגי החברה בחודשים מארס-אפריל 2015, במסגרתן הוצגו בפני התובע מצגים 'ורודים' לגבי סיכויי ההשקעה והתוחלת הצפויה בה, החליט התובע להתקשר עם החברה".

התוצאה של ההחלטה הזו, נטען, הייתה הפסד כספי משמעותי תוך זמן קצר. נ', נטען, הפקיד בידי החברה סך של 150 אלף שקל בסוף אפריל 2015, ועד ראשית ספטמבר אותה שנה - אז הסתיימה ההתקשרות בינו לבין החברה והוחזרה לו היתרה שנותרה בחשבון - הפסיד סך כולל של כ-40 אלף שקל. מדובר בהפסד של כ-27% מההשקעה תוך חודשים ספורים.

מדובר בתביעה ייצוגית שלישית המוגשת נגד בית השקעות בתחום האלגו-טריידינג. התביעה הראשונה הוגשה נגד חברת יוטרייד של אביב טלמור, שקרסה, ובעליה לשעבר נחשד בתרמית משקיעים. תביעה זו נמחקה, כיוון שהחברה הוכרזה כחדלת פירעון, וטלמור הוכרז כפושט רגל.

התביעה הייצוגית השנייה הוגשה נגד חברת USG קפיטל, שאף היא קרסה, וגם במסגרתה נחקרים חשדות להונאת פונזי, הפסדים כבדים ושימוש לא ראוי בכספים. תביעה זו הועברה לאחרונה להליך גישור בהמלצת שופטת המחוזי בתל-אביב, רות רונן, לאחר שהחברה נקלעה להליכי פירוק, אך לא נקבעו קביעות דומות לגבי הבעלים (הליך הגישור מתנהל בפני השופט בדימוס יצחק ענבר).

הטעיית לקוחות

הבקשה הייצוגית הנוכחית סובבת סביב הטענה כי קפיטל טרייד ובעליה לוצקי הפרו את חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות. לטענת נ', הגם שעל-פי חוק החברה נדרשה לרישיון ניהול תיקים, בין היתר בשל היותם של המכשירים הפיננסיים בהם סחרה עבור לקוחותיה בגדר נכסים פיננסיים כהגדרתם בחוק - החברה עסקה בניהול תיקי השקעות למאות לקוחות ללא רישיון.

בתביעתו טוען נ' כי "החברה הציעה ללקוחותיה אפשרות לנהל את חשבונם בשיטת מסחר הקרויה 'מסחר אוטומטי - אלגו-טריידינג', שהיא שיטת מסחר אוטומטית כביכול, אשר לשיטת החברה אמורה לנטרל את הגורם האנושי שבמסחר ומאפשרת לבצע מספר פעולות בו-זמנית. בכל מקרה, גם שיטת פעולה כזו מחייבת רישיון לניהול תיקים".

על-פי חוק, ניהול תיקים עבור יותר מ-5 לקוחות מחייב קבלת רישיון לניהול תיקי השקעות, "וניתן להעריך כי לקפיטל טרייד היו למעלה מ-200 לקוחות שחשבוונותיהם נוהלו אצלה", נכתב בתביעה, ונטען כי בכך הפרה החברה את החוק באופן בוטה וחמור.

עוד נטען בתביעה כי החברה הציעה בפני לקוחותיה מצג, לפיו היא אינה נדרשת לרישיון לניהול תיקי השקעות, ו"בכך הטעתה את לקוחותיה והחמירה את אי-החוקיות שבפעולתה".

השאלה האם בתי ההשקעות הפועלים בתחום האלגו-טריידינג נדרשים לרישיון, הייתה מוקד המחלוקת בין מרבית החברות שפעלו בזירה זו לבין רשות ניירות ערך בשנתיים האחרונות. הרשות אף פרסמה בשנתיים האחרונות מספר אזהרות לציבור מפני השקעה באמצעות חברות הפועלות ללא רישיון לניהול תיקים וחושפות בכך את המשקיעים לסיכונים אדירים.

חלק מהמחלוקות הללו אף הפכו לקרבות משפטיים ממושכים בין זירות הסוחר החוץ-בורסאיות לבין רשות ניירות ערך, סביב השאלה אם בתי השקעות המבצעים מסחר רובוטי בניירות ערך נדרשים לרישיון לניהול תיקים (רישיון מסחר).

נכון להיום, רשות ניירות ערך יצאה מהליכים אלה כשידה על העליונה: מתוך 21 זירות שהגישו בקשה לרישיון ניהול תיקים, הרשות התירה רק ל-6 זירות להמשיך לפעול. התביעה הייצוגית שהגיש נ' מסתמכת על הליכים אלה.

עמלות בניגוד לחוק

בנוסף, נ' טוען בתביעתו כי החברה גבתה מחשבונות לקוחותיה עמלות, המוגדרות כ"החזרי עמלות" - בניגוד לחוק. נ' מצוין כי אין בידי נתונים מדויקים בנוגע להיקף פעילות החברה, אך מעריך "בהערכה זהירה" כי מתחילת פעילותה באוגוסט 2014 ניהלה החברה כספים ללמעלה מ-200 לקוחות.

לפי המידע שבידיו, שיעור ההשקעה הממוצע לחשבון נע בין 100 אלף ל-200 אלף שקל. נ' מניח בתביעה כי בעוד שהוא הפסיד 27% מהשקעתו, רוב לקוחות החברה הפסידו כ-50% מהשקעתם, בממוצע. מכאן, בתביעה נטען כי בהערכה שמרנית, על החברה להשיב ללקוחותיה את השקעותיהם בסכום כולל של כ-15 מיליון שקל.

בכל הנוגע להשבת "הפרשי העמלות" שגבתה החברה, על-פי הערכה המניחה כי החברה גובה 50% מהקרן כעמלות, מדובר על-פי התביעה הייצוגית בהשבה של 50% מסך של 15 מיליון שקל - סך של 7.5 מיליון שקל. נ' מצוין כי סכום זה אינו סופי.

זירת המסחר הרובוטית: תיבת פנדורה של הפסדים ותביעות

לפני כשנה וחצי פרצה לתודעה הציבורית "פרשת יוטרייד", חברת ההשקעות שפעלה בזירת האלגו-טריידינג וקרסה כשהיא גוררת איתה לתחתית מיליונים של משקיעים. הפרשה פרצה ב-2015 בעקבות סדרת תחקירים ב"גלובס" על תלונות של משקיעים כי אינם יכולים למשוך את כספם מהחברה.

החברה נכנסה להליכי חדלות פירעון, ובעליה, אביב טלמור, הוכרז כפושט-רגל. מהר מאוד עברה הפרשה גם לזירה הפלילית - טלמור נחשד בתרמית משקיעים בסך עשרות מיליוני שקלים, נמלט לחו"ל וחזר לאחר מספר חודשים, לאחר שהתברר כי רשות ניירות ערך עלתה על עקבותיו ואיימה להגיש בקשה להסגרתו.

בשבוע שעבר **הודיעה** רשות ניירות ערך כי העבירה את חומר החקירה בפרשה להכרעת הפרקליטות, בשאלה אם להגיש כתב אישום נגד טלמור ומעורבים נוספים בפרשה. בין לבין הוגשה נגד החברה גם תביעה ייצוגית בדין הטעיית משקיעים, אך זו נמחקה כאמור, כיוון שהחברה והבעלים הוכרזו כחדלי פירעון, ולפיכך לא יהיה ממי לגבות כספים אם התביעה תתקבל.

אולם, "פרשת יוטרייד" לא הסתיימה ב-ד' אמות החברה הזו בלבד. הפרשה סיפקה הצצה ראשונה אל מאחורי הקלעים של זירת האלגו-טריידינג ופתחה תיבת פנדורה ממנה פרצו טענות, תלונות ותביעות של משקיעים בזירה זו כנגד בתי ההשקעות, שבין כתליהם הפסידו את מיטב כספם.

בין שלל התביעות נגד החברות השונות הוגשו מספר תביעות גם נגד חברת קפיטל טרייד ובעליה, קובי לוצקי, במסגרתן העלו משקיעים שונים **טענות לתרמית**, הצגת מצגי-שווא וגזילת כספם.

היקף הכספים המושקעים בזירת האלגו-טריידינג לא ידוע עד היום. בתי ההשקעות הפועלים בזירה זו לא היו מפקחים על-ידי רשות ניירות ערך עד לאחרונה, ועד להסדרת התחום, הספיקה הזירה למשוך אלפי משקיעים, הגם שרבים מהם לא ידעו כלל מה המשמעות של "מסחר רובוטי", "אלגוריתם" וכל התיאורים היצירתיים האחרים של הזירה.

לאחר שהזירה נחשפה לאור הזרקורים התקשורתית, כמו גם לזכוכית המגדלת של רשות ניירות ערך, החל מבול התביעות והחקירות נגד החברות בתחום.

באי-כוחם של לוצקי וקפיטל טרייד, עוה"ד נועה הבדלה ומורן ביקל ממשרד ברנע ושות', מסרו בתגובה: "התביעה הייצוגית טרם הועברה לעיונו, ובהתאם לא נוכל להגיב לגופם של דברים. יחד עם זאת, כבר על פניו נראה כי מדובר בתביעת-סרק נוספת מבית מדרשו של בא-כוח התובע. נדגיש חברת קפיטל טרייד פעלה כדין, בהתאם לרגולציה הנוהגת באותה תקופה, בהתאם להנחיות רשות ניירות ערך ובשקיפות מלאה עם כלל לקוחותיה והשותפים המוגבלים".